

(SZEGEDI KATOLIKUS TUDÓSÍTÓ)

Előfizetési ár:
Egy évre 2 P, vidékre 2*40 P.

Megjelenik minden hónap közepén

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Szeged, Dugonics-tér 12 (Kat.Ház)

NAGY NÉV!

(GONDOLATOK SZŰZ MÁRIA NÉVÜNNEPÉRE.)

G 191

Ny 568-7

Mária születésnapja és névünnepe, a szept. 8-i és 12-i bájos ünnepek, a Mária-tiszteletnek egy nem mindig eléggé figyelembe vett oldalát állítja lelkünk elé. Szűz Mária születésével egy egészen szent, az erkölcsi és a lelki tökéletesség magaslatain mozgó élet vette kezdetét. Neve rámutat ennek az életnek egészen személyes körülményére, vonatkozására. Rámutat Szűz Mária életére, amint ő azt történeti valóságában átélte, életviszonyaira, melyek közt erényeit, szentségét gyakorolta.

Szemünk elé lép Joachim és Szent Anna családi otthona és a Szűzanya boldog gyermekége, belépünk a jeruzsálemi templom szentélyébe, látjuk a Szűz eljegyzését Szent Józseffel, látjuk az angyalt, amint a názáreti otthonban köszönti Isten választottját. Bellehem, Egyiptom, Názáret elevenedik meg lelkünk előtt. Látjuk őt Szent Józseffel együtt és nélküle, Jézussal együtt és tőle megválva. Látjuk Golgotát, a mennybemene-tel hegyét, a Szentlélek lejövetelét, az efezusi Sz. János-othont és a boldogságos elköltözést az égi lakásba. Mind-
ezt mondja nekünk a szó: Mária!

A gyermeket, a szüzet, a szüzi anyát, a szüzi özvegyet mutatja be nekünk. Bemutatja őt az isten-
anyaság magasztos örömeiben és fájdalomtól megtört szívvel a kereszt tövében. Ha Chantal Sz. Franciskát
dicséri az egyház, hogy három élethivatásban mint szent élt, mint mondjunk akkor Szűz Máriáról?

Szűz Mária nevének bennünk is az emberi tökéletesség vágyait kell, hogy ébressze. A Má-
ria-tisztelet csak akkor igazi, ha az életszentség bimbóit és virágait fakasztja, az erkölcsi tökéletesség gyümöl-
cseit termi az emberiség, a lelkek, a ketesztény társadalom fáján.

Ez a szó: „szent“ sokak szemében a megvetés, a lekicsinylés tárgyát képezi, mert nem értik. A
bennük élő érzéki ember, a síronnenni világszemlélet és a kevélység tesz az szemükben megvetetté: „Érzéki
ember nem fogja fel, ami az Isten Lelkéé.“ (1 kor. 2, 14.) Gyengeségnek, érzélgősségnek, naivitásnak, az élet-
tapasztalat hiányának, korlátoltságának vagy képmutatásnak tekintik. Mások túlzásnak, excentricitásnak mondják.

Pedig az életszentség nem egyéb, mint az ember igazi nagysága, ami miatt őt megszorítás nélkül „jó“-nak
mondjuk, az erkölcsi nagyság, a kanonizált akarat. A komornyik előtt megszűnik minden nagyság, tartja egy
közmondás nem kevés igazsággal. Mennyi kicsiség, gyarlóság, fogyatkozás, hiba, bűn, sokszor aljasság mutat-
kozik az ú. n. nagyoknál, a világtörténet és az aktuális kor hőseinél, ha mintegy a közelből és nagyítóval vagy
jobban mondva lélekmikroszkóppal szemléljük életüket. A szentek viszont annál nagyobbak lesznek előttünk, mi-
nél közelebből és régebben ismerkedtünk meg velük. Szent Agoston egyszersmind az emberi értelem legnagyobb
dísze és az emberi szív remeke volt. Szent Ignác szentsége mellett, sőt szentsége miatt az okosság felülmúlha-
tatlan példaképe. Boscó Szent János valóságos financiális lángész.

A szentség azonban nemcsak természetes erkölcs, hanem lényegében belső kapcsolódás Istenhez. Pes-
talozziról hallottam, hogy képes volt még cipőjét is levetni, hogy odaadja másnak, akinek nem volt, és még-
sem volt szent. A pusztán természetes emberszeretet nem az a „Caritas“, mely szentté teszi az embert. Ehhez
Isten szeretete szükséges. A szentség a lélek odaadásából, az áhítatból, a kegyelemből fakad.

Neveljünk több szentet az életnek, és az általuk megszentelt élet meg fog szentelni minket is.

A Sziklák Asszonya

Irta: dr. Mandola Aladár, egyházművészeti bizottsági tag

Az ujszegedi Erzsébet-templom mellett, méla cserjék sűrűjében lourdesi barlang van készülöben. A gondolat egy szelid apáca főkötője alatt fogamzott meg zajtalanul és titokzatosan, mint minden gondolat. A Teremtő mindennek a megindulását elrejtette a kutató elme elől. Egy magának életbeszökkenése kémiaailag ki van derítve, de a biológiai titok sűrű fátyolba van borítva. Még sűrűbb fátyol takarja egy gondolat kipattanását, s nekünk meg kell elégednünk annyival, hogy a gondolati mag itt van, már él, mozog és mozgat. Sűrű, tömött és fekete bazaltköveket mozgatott meg valamely kőbarlang gyomrában, aztán idevarázsolta az Erzsébet-templom romantikus bokorsűrűjébe. A sötétvillanású kövek már anyagilag birtokba vannak véve, hogy aztán a szegedi közélet szellemi birtoka legyen. A terv már készen áll, s mögötte ki van rajzolva a megértés nagy palotája: a lourdesi Szűz sugárzó ereje a hit szolgálatában. Nagy szükség van erre éppen most, mikor a világképben a centrális helyet a géptechnika foglalta el és mindenható erejével betolakodik főleg a kisrendű ember világába. Már kiszorítja onnan a legmagasabbrendű lénynek, Istennek a képét.

Ez a világrend, amelyben élünk, a polgári osztály produktuma és sok szép emberi erény virágoskertjének indult. A józanság, tisztesség, valóságosság és igénytelenség melegágya volt kezdetben. A fejlődési vonalban azonban lassanként fájdalmas törések mutatkoztak, a takarékoság helyébe a szükkeblűség lépett, az óvatosságból a vállalkozási kedv hiánya lett, a polgár visszahúzódott szűkebb világába, ahol megelégedett a rend eszméjével, s elhatárolta magát a nagy életösszefüggésektől. Társadalomtudományi közhely lett, hogy a kispolgár a rend hive, de nincs világnézete. Ezt használták fel a polgár ellenségei és nagy erővel léptek föl a polgári világrend ellen. A moszkvai tűz már Spanyolországban lobog, füstfelhői Páris környékét fojtogatják, éppen ott, ahol a polgári rend bölcsője ringott.

Régi hazánk peremén, az álmatag Kárpátok kiégett ormainál nagy harcra készülődéseket jelentenek. Az életmelódia grafikonja megdöbbenő kilengésekkel fenyeget. Ezek a pol-

gári világhoz szólnak, ahol a problémátlanság veszélyezteti az osztálynak kohézióját. A polgári lélek egységében széthullik és ez ellen fegyver és menedék: a helyes világnézet. Ez a szó vallási és politikai állásfoglalást jelent a polgárság ellenségeivel szemben. Azért ebben felekezetiesség és pártpolitikai kicsinyesség nem foglalhat helyet. Ebben egységesnek kell lenni mindnyájunknak, mint ahogyan a plein-airben a különböző színek egy tónusba olvadnak össze. A világnézet nem Rembrandt-kép, mert itt a világítás szétszakad fényre és árnyra. A helyes világnézet olyan, mint a szobor. Amíg az épület valóság, a festészet ennek csak utánzata, azaz valószerű, addig a szobor a kettőt egyesíti, való is és valószerű is, s ezzel két világot zár magába.

Fentebb mondtuk, hogy a polgári gondolat kezdeti sebessége csökkent. Visszaeséssel vádoltuk meg és fáj rosszat mondani róla. De a történet sokszor igazolta, hogy a visszesaesésben a haladás magja is benne van és a látszólagos visszaesés sokszor haladottabb álláspontot jelent. Ha az uton lassan sétálok s egyszerre árok állja az utamat, akkor egyet visszalépek, hogy erős lendülettel átugorjam az akadályt. Ha így értelmezzük a polgári gondolat elhalványulását, akkor joggal reményünk lehet az erők koncentrálására. Még hiszünk abban, hogy a polgári psychographia eléri az erkölcsi telítettséget, mert az erkölcsképző erők egészségesek. A szovjetet jellemzi a megrohmozás, mint most az Iber félszigeten látjuk. A polgári észjárás óvatos, szívós és kitartó, ez a bátorság, ismérve a szovjetvakmerőséggel szemben. Amíg a szovjet nagy tüzeket gyújt, addig a polgár megelégszik a kis tüzek fényével, aminő a családi tüzhely lángja, vagy az őszi éjszakák csendes pásztortüze.

Kis rőzsetüzek a szívben, baráti körben és az oltáron. Az ujszegedi parkban most épül egy lourdesi grotta a maga kis oltártüzeivel, csendben, plakátok harsogása nélkül. A reklámok világában reklámok nélkül, szellemjárással, ahogy a Szűz megjelent a pásztorleányka előtt. Több terv várja az elsőséget s hitünk szerint az nyeri el a pálmát, amelyiken a barlang, mint ilyen, jól ki van képelve. A pásztorleányka látomásánál

két tényezőn van a hangsúly: a Szűzanya nemes alakján és a barlangon. Nem volna teljes a gondolat, ha a külsőleg felépült kőrakáson csak egy ajtónyílásból lépne ki a Sziklák Asszonya. Így nincs megadva a barlang akusztikája, amely, mint erőteljesebb háttér emelné ki a főalakot. Az akusztika a mű hangszerelésének molhangja, a melódianak lágyabb eleme s nagyban hozzájárul az erőteljesebb hangképzéshez, mint az árnyék a fényerősséghez. A mű ezzel több levegőt kap és életteljesebben lélegzik. Ha a főalakot nagyobb térség veszi körül, akkor méltóságát fokozza az az elem, amit a távolság páthosának neveznek. A tér fővonása a kiterjedés és a tér erőt fejt ki, mikor kifeszül; a feszítőerő pedig egyenértékű az aktivitással. A nagyobb tér nagyobb erőt fejt ki, s bátran mondhatjuk, hogy a Szűz alakja a cselekvőtér fókuszában áll, mint nyugodt csillagfény. Szimbólikusan ki van fejezve ebben a cselekvő hit, amely alapgondolata a lourdesi grottának. Hiszen a hívők ezreit vonzza magához. Távoli sugárkörből, hogy földöntuli erejével orvosi csodákat teremtsen. Ha betegből egészségeset csinálni annyi, mint újrateremteni valakit, nem tagadhatja senki, hogy a grottából a teremtő lehellet árad felénk. Áthatja a testet, de a lelket is. A gyakorlati életben a grottát természetfeletti gyógyhelynek tekintik. Amíg az orvostudomány szétbontja a betegséget és ismeretanyagot csinál belőle, a hívők Isten kezének munkáját látják benne, azért mondja Pázmány, hogy a betegség az Isten börtöne. Mikor az orvos nem találja a börtönhöz a kulcsot, akkor megkeresik a Sziklák Asszonyánál. De egy műretek többrétegződésű. Minden síkjával megmutatja sokedalú kristályát. A lourdesi grotta is több síkról veri vissza a fényt, a testen túl a lélekre is utal. Psychomorf jellege van, belső beállítottsága, amelyet érzületnek nevezünk és erkölcsi alapra támaszkodik. A műpsychológus előtt pedig ez a végső szó. A lourdesi grotta kedélyre, szívre, szeretetre hat, röviden szeretetre hívó hely. Itt nemcsak »mécsvilágom és honszerelmem ég«, hanem magasabb kötelékben érezzük magunkat és lánggalobban bennünk a Szűz iránti szeretet. Alakjában képzeletünk

összefonja a Bükkönyvirágos Madonnát, a Magnificat Madonnát, a Madonna Granducát, a Sedia, a Sixtina, a Nyulas Madonna képeit: Rafael 44 Madonnáját. Sugárszépségű viruló alakjának hatása a rendületlen nyugalomé. Az asszirok várórzó szárnyasbikái, a mikenei nép házórzó démonai, a renaissance-kori kúta vízhányó szörnyetegei megzavarták, nyugtalanították és felverték, a Szűz

alakja helyreállítja a lelki csendet. Amazoknak zavaros formái nem buzognak fel tisztán, semmilyen igazságnak nem képmásai, a gondolatok kusznán és dadogva támolyognak bennük, míg ellenben a Szűz tisztán leiszűrt formáin az evangéliumi igazság ragyog keresztül. A lourdesi grotta kis modellje az Egyháznak: megingathatatlan kősziklák között olvasztó szeretet.

Szeged városképe mögött lassan kialakul a modern városlélektan. A keményen elhatárolt háztömbök között szóhoz jutnak a lélekformálás finomabb eszközei is. Műremekeinek orkesztrumában egy új hangszer szólal meg, a lourdesi legenda hangja, halkán, mint a lelkiismeret szava és halkán, amint létrejött egy szelid apáca tiszta lelkében.

A vallásos nevelés

Ha volt a történelem folyamán kor, amelynek szülőttei rászorulnak arra, hogy alap-igazságokat magyarázzanak nekik únos-úntalan, hát a XX. század azok közé a fölvilágosodottságuk mellett is vakoskodók közé sorolható. Az emberi értelem a kutatás és okoskodás mélységeibe hatol szüntelen, a technika a sztratoszféra szédítő magasságába lendíti ezt a nemzedéket és mégis: a magárahagyott emberi ész és a pusztán emberi és nem felsőbb: emberfeletti indítékokra támaszkodó akarat a föld sarában vergődik, olyan állati, sőt állat-alatti ösztönösséggel, hogy a szoltáros és fölvilágosodottság költője egyaránt megállapítja, hogy az ember túl tud tenni ebben a tekintetben az állaton is, akár túlkultúrált Faustnak hívják, akár szürke Jedermannak. Amióta az emberiség egyrésze a szabad-kutatás, a szabad-gondolat hangzatos jelszavaival fölírta azt az alapot, amelyen kívül más nem vettetett, hogy szikla helyett futóhomokra építse merőben evilági életre berendezett hajlékát, azóta egymást érik a világnézeti viharok és az ezekkel járó, Krisztus Urunktól megjósolt megrázkódtatások és házbeomlások, mert ezeket már nem a régi dóm-építő mélységes isten-hit, hanem a kártyavárat is időálló épületnek néző rövidlátás építette — az emberi ész dicsőségére. Csoda-e, hogy a megrázkódtatás ez aranykorában nagy lett a pusztulás. Csoda-e, ha ma már a társadalom egyes rétegeiben a fiatal nemzedék is a világnézetek csata-terének nemcsak passzív szemlélője, hanem akárhányszor aktív szereplője is, akit Krisztus érdekében korán sikraszálló modern keresztesvitéznek kell nevelnünk, ha nem akarjuk, hogy az ellenség az Antikrisztus fegyverzetében az egyház és az állam ellen vonultassa föl. Ma már az oroszországi új nemzedék rémtetteinek vagy a katolikusnak vélt spanyolország-beli papokat gyilkoló és templomokat gyújtogató vörös ifjúság barbárságának hallatára van-e más lehetőség az emberben rejlő állat fékmentartására, mint a legalaposabb keresztény nevelés, amely nem gyújtó tömjént a haladás jelszavai alatt eszményített humanizmusnak, hanem már a gyerekegyszerben is számol az előbb-utóbb kiütőző „bête humaine” az állat-ember ösztönösségével és azt a krisztusi aszké-

zis szinte kétezer éves módszere szerint igyekszik megnevelni. Ma már talán az optimista Rousseau és idealizáló tanítványai se hirdetnék, hogy az ember jónak születik és hogy szabadjára kell hagyni, tehát nem szabad nevelni. Nemcsak hogy nevelni kell, hogy embert faragjunk helőle, hanem krisztusi mintára kell, sőt csakis így lehet nevelni, mert minden egyéb néven nevezendő pedagógiai ráhatás a legjobb esetben is csak fél-nevelés, az értelemnek a kipallérozása, talán éppenséggel raffinálttá tétele, amiből nem egyszer kultur-bestia lesz már ifjú korában.

A katolikus nevelés lényegét Borromei Szt. Károly a következő mondatba tömörítette: „Gyermekeket nevelni annyi, mint őt Krisztushoz vezetni.” Nem tud ennél jobb és helyesebb, a földi és az örök élet szempontjából egyaránt helytállóbb meghatározást a legmodernebb neveléstudomány sem, amelynek egyik világhírű képviselője Fr. W. Foerster Religion und Charakterbildung (Vallás és jellemnevelés) címmel vaskos kötetet írt. Azt a bizonyíték-sorozatot, melyet a tudós itt fölvonultat, a társaikat halálra ítélő orosz iskolás-gyermekek azóta napfényre került gázságai döbbenetesen egészítik ki. És ezen, bármennyire megdöbbenő is, nem is lehet nagyon csodálkozni. Ha annak az országnak a szülőttei, amely válogatott kínzásokkal ölte meg eddigi uralkodóját, a felsőbb tekintélyen esett tiszteletlenséget a maguk módján alkalmazzák, az csak következetesség az ifjúság részéről, amely manapság nagyobb mértékben radikális a valóságban, mint amennyire megalkuvók voltak apáik elméletben és gyakorlatban. A különböző modern nevelési rendszerek legtöbbje még alapítóját se élte túl. Futóhomok-alapra épültek a sziklaszilárd krisztusi hit és erkölcsstan helyett. Ha egy iskolában évtizedeken át azt tanította a laikus morál arra a kérdésre: „Van-e Isten?” „On ne le sait pas” („nem tudni”), ott az erkölcsstan az emberek a maguk csapodár képére és hasonlatosságára építették föl és ez a morális nemcsak egyéneket, hanem egész nemzedékeket, sőt jóformán az egész nemzetet inficiálta. „Es stirbt der Mensch an seinen Göttern” — mondta helyesen Goethe. Abba a bál-

Szörme árak!

Átalakítások a legújabb modellek szerint olcsón és jutányosan

Méhes és Privinszky

Párisi divat szűcsöknél kaphatók.

S Z E G E D, Hid-utca 1. szám.

ványimadásba, amelyre a „haladás“ és egyéb ködös jelszavak alakjában nevelték országok és korok szülőtteit, belepusztul előbb-utóbb az illető közösség. „Nincs más alap, mint amely vettett: Krisztus“ — mondja az apostol. „Egy a ti Mesteretek; Krisztus“ — mondta önmagáról az isteni Mester. Óhoz kell vezetnünk gyermekeinket szóbeli tanítással és állandó következő példaadással egyaránt. „Az Úr félelme a bölcsesség kezdete.“

A háború előtt egy franciaországi gyermekbíró-

sági tárgyaláson az ifjúkori bűnöző védője a bíróságnak a szemébe vágta, hogy nem ez a fiú az igazi bűnös, hanem azok a képviselők és szavazók, akik a tantermekből kidobták a feszületet, Erre a képrombolásra sohse szabad vetemednie sem a hatóságnak, sem a családnak, mert különben maga alatt vágja a fát. Az igazi nevelés mindig Krisztus urunkra tekint és Óhoz igyekszik vezetni.

Révai József

Szeged felszabadulása (1686–1936)

Néhány hét múlva lesz a 250. évfordulója annak, hogy városunk a török uralom alól felszabadult. Ez az esemény szeged történetében is a legnevezetesebbek közé tartozik. Érdemes néhány pillanatra megállanunk és elidőznünk mellette.

Gyönyörű fejlődést szakított meg Szegeden a XVI. századi török hódoltság. A többi meghódolt területekhez képest ugyan viszonylag még szerencsés helyzetbe jutott. *Kháshirtok* volt, azaz közvetlenül a szultánnak adózott. Szegednek megmaradt magyar népét mégsem ez mentette át a hódoltsági sors apokaliptikus borzalmain, hanem az *alsóvárosi ferences templom és kolostor*, amelynek története 200 esztendőn keresztül szinte azonos a város történetével. Ez a templom tartotta együtt a maga misztikus erejével és védelmezte meg a pusztulástól, szétszéledéstől Szeged népét, biztosítván általa a magyar életnek és a katolikus hitnek szakadatlan szegedi folytonosságát, immár 1000 esztendő óta. Ez a templom a barbár pogány tengerben az európai szellem világitó tornya és messze vidékre sugárzója.

A szegedi barátok nagy nemzeti hivatást teljesítenek. Ismeretes, hogy a török csak Szent Ferenc aláztos és szegény fiait tűri meg a hívek között. A szegedi kolostor hatalmas missziós területnek középpontja, amelynek köre egész Délmagyarországra kiterjed. Hatása egyetemes. A portától az egész magyar birodalom területére érvényes utleveleket szereznek a szegedi klostrom szerzetesei. Törökvéseiket mártírok vére is megszenteli.

Mondani sem kell, hogy a testvérek a népnek igazán barátjai, a lekipásztorság gondja mellett tanítómesterei, orvosai is. A szegedi kolostornak hatalmas kertje volt, amely gyógyító füvekben, exotikus növényekben, nagy fákban egyaránt bővelkedett. Alkalmasint a barátok tanították meg népünket a dohánykertészetre, a XVIII. századbeli Szeged egyik legnagyobb jövedelmi forrására. Ők plántálhatták be török földről és ismertették meg az alsóvárosiakkal a paprikát is, amelyet először a hideglelés, malária orvosságául használtak. És ami a legfontosabb: Tartották népünkben a lelket, táplálták bennük az európai keresztény szolidaritásban való hitet, amely 1686-ban olyan csodálatos erővel és heroikus lendülettel mutatkozott meg, mint a keresztes háborúk óta egészen napjainkig egyszer sem.

A szegediek már Bécs felszabadítása óta feszült várakozással, reménykedéssel figyelték a hadjárat minden mozzanatát, várták a szabadítót. Reizner János történeti munkájában olvashatjuk, hogy 1686. április 24-én *Mercy* és *Heissler* tábornok portyázó csapatai az alsóvárosi barátok harangjának jeladására megtámadták a szegedi török tábornok, amelyet Tökölly kurucával is meg erősítettek. A keresztény siker a törökök között nagy

fejetlenséget okozott, a muftik nyilvános bűjtöt és imádságot rendeltek el, hogy a hadi szerencsét újra maguk felé fordítsák, de hasztalan.

Buda elfoglalása (szeptember 2.) után Károly főherceg, fővezér *De la Vergne* tábornokot bizta meg Szeged tervszerű ostromával. E francia katona igazi keresztény lovag, aki maga is ott küzd seregének élén. Hamarosan megsebesül és pár napi szenvedés után meg is hal: életét adja egy nagy követelményért, a keresztény Európáért. Ott nyugszik az alsóvárosi templomban ma is.

A sereg vezérletét a skót *Wallis* báró vette át. A harc egy kissé elhúzódott, mert a törökök nagyobb sereggel közeledtek a szorongatottak fölmentésére, de az olasz *Veterani* tábornoknak sikerült őket Zentánál szétverni. Gazdag zsákmánnyal tért vissza Szegedre, ahol Te Deumot tartottak és diszlóvéssel ünnepelték meg a győzelmet. A zsákmányt és a foglyokat a vár előtt a törökök szemeláttára körülvezették. A várbeli törökök helyzetük reménytelenségét látva, kitérték a fehér lobogót és tárgyalást kértek: az egyezés tisztességes feltételek mellett létre is jött. A védőknek megengedték a szabad elvonulást, akik szegeden akartak visszamaradni, azok hamarosan megkeresztelkedtek. A szegedi *Török-, Dili-, Kara-, Halál-* családok ősei ezekből kerültek ki. *Semsey Zsigmond* a magyar csapatok egyik kapitánya szerint: *Isten ő szent felsége nemes Szeged végvárát kezébe adta ő felségének.*

Szeged visszafoglalásának híre nagy örömet kellett Európaszerte. Emlékezetére *Lipót* király szép ezüst érmekeket veretett, továbbá nagy gobelin-képet rendelt, amely Szeged visszavételét ábrázolja és amely a bécsi *Burgban* még ma is látható. Szeged városának első keresztény kapitánya gróf *Bercsényi Miklós* lett, aki ekkor még csak 21 éves volt, de máris több alkalommal kiténtette magát.

Lassan megindult a város ujjaépítése, mint már azelőtt is, azután is annyiszor. Városunk leglényegesebb vonásai ettől fogva kezdenek kialakulni. Fejlődése ha nem is töretlen, de szakadatlan azóta. Európa jött ide Szeged alá, hogy vére hullásával igazolja: városunk méltó hozzátartozni. És Szeged azóta is ezt a hivatást szolgálja, különösen most, amikor újra végvárrá lett.

Bálint Sándor

Ha kitűnő keresztény
ujtságot akar olvasni,
fizessen elő a

Nemzeti Ujságra

Mi hiányzik?

Az utolsó hónapok, eltekintve a nagy világeseményektől, Spanyolországban, Franciaországban, Németországban, máshol, hazai, sőt helyi vonatkozásban is megdöbbentően éreztethették velünk katolikusokkal, hogy számarányunk, erkölcsi superioritásunk, isteni és emberi igazunk mellett is, minden u. n. lelki hatalmunk ellenére, mily gyengék és tehetetlenek vagyunk, amikor legszentebb jogainkról, legjogosabb követeléseinkről, érdekeink megvédéséről, objektív és szent indítékokban gyökerező akaratumk érvényesítéséről van szó. Mennyire nem vesznek sokszor tekintetbe, hogy létezőnk, hogy követelni valónk van, mennyire nincs súlya tiltakozásunknak, mikor viszont ellenséges erők, a mi érdekeinket paralellizáló törekvések könnyörtelenül útat törnek maguknak olykor a közélet kimagasló pozícióiban álló katolikus vallású férfiak szemeláttára, sőt talán azoknak — ha talán nem is meggyőződésből, de gyengeségből eredő közreműködésével is.

Hazai vonatkozásban ott áll előttünk egy eset: a budapesti elmegyógyászati tanszékre történt kinevezése egy debreceni református vallású egyetemi tanárnak a katolikus jelölttel szemben a katolikus vallású, magát katolikusnak valló kultuszminiszter részéről. Tehát egy katolikus közéleti férfiú bénította meg a katolikus törekvéseket, tagadhatatlanul nem katolikus befolyások érvényesülése következtében, legyenek azok akár református hatalmi előretörések, akár hitleri elgondolások, melyek mindent az állam, s pedig az államot vezető párt omnipotenciája alá szeretnének hajlítani. Megdöbbentő és érthetetlen, hogy a magyar katolicizmusnak, az Actio Catholica-nak, az egész püspöki karnak nem volt Magyarország vezető államférfiai előtt, és pedig katolikus vallású államférfiai előtt akkora súlya, hogy a katolicizmust ért sérelmet el tudta volna hárítani.

Ez gondolkodóba ejt és önként felmerül a kérdés: Szükséges-e, hogy az egész világon, nálunk is, ha nem is tiporják mindenütt lábbal a katolikus érdekeket, mint Spanyolországban és Mexikóban, mégis csak egészen másodrendű fontosságú dolognak tekintsék, vajjon az történik-e, ami a katolicizmus érdekeinek megfelel, vagy sem? Szükséges-e, hogy bár most is külsőleg a katolikus Egyház főpapjait veszi körül nálunk az állam részéről is a legnagyobb tisztelet, valóságban olykor nagyobb súlya legyen egy protestáns superintendensnek a minisztériumokban, mint az egész katolikus főpapságnak együttvéve? Miért lehet a katolicizmussal és érdekeivel így elbánni, és miért *nem lehet* másokkal ugyanígy elbánni? Ez az a kérdés, amely válaszra vár.

Vannak, akik arra hivatkoznak, hogy az Egyház sorsa a szenvedés és hogy Krisztus ezt megjövendölte, s azon változtatni nem lehet. Kétségtelen, hogy az Egyház sorsa szorosban Krisztus sorsához fűződik, s azért egyrészt az állandó ellenmondás fogja kísérni őt a gonoszok részéről, másrészt mindig lesznek idők, amikor majd itt, majd ott köveket ragadnak, hogy megkövezzék, amint Krisztust is meg akarták kövezni, mindig lesznek idők, amikor a szikláról le akarják taszítani, megkötözni, ítéltősékek elé hurcolni, sőt lesz idő, amikor fel kell mennie isteni Mes-

terével magára Golgotára is, hogy vele együtt megfeszíttesse magát. Ez a »Gonoszság titka«, amint az apostol nevezi, mely kezdettől fogva működik, hogy megdöntse az Egyház szikláját.

Ha azonban végigtekintünk az Egyház történetén, kétségtelenül látjuk, hogy nem lehet mindig mindent, még a legbrutálisabb egyházüldözések alkalmával sem, egyedül a »gonoszság titkának« számlájára írni, hanem igenis voltak okok magukban a katolikusokban is, vétkek vagy vétkes mulasztások, nemtörődömség és tunyaság, helytelen apokaliptikus lelki beállítást, mely az adott körülményekkel nem tudott, vagy nem akart számolni, és ezek idézték elő, vagy segítették elő a földalatti sötét tényezők érvényre jutását és diadalát a világosság fölött. Nem kétséges, hogy maga Krisztus is jövendölésében ezeket a momentumokat előre látta, s így és ebben az értelemben mondta meg előre az Egyház szenvedéseit és üldözését. Benne van Isten gondviselő terveiben, hogy nemcsak a gonoszok rosszaságával, hanem híveinek fogatkozásaival, mulasztásaival, sőt bűneivel is számolni, amint Júdás árulását is beleillesztette a megváltás nagy tervébe. A farizeusok és főpapok gonosz szándéka nem érvényesülhetett volna, legalább is közvetlenül nem, Júdás árulása nélkül. Nem szükséges azonban, hogy áruló adja át az Egyházat ellenségei kezébe, elég a tunyaság, a nemtörődömség, a gyengeség, a belátás és kezdeményezés hiánya is.

De Krisztus életében nemcsak szenvedés, hanem sokszoros győzelem is volt. Az Egyház életében az ellenmondás kikerülhetetlen, de a kudarc nem szükséges. Hogy az Egyház szándékai és Krisztus szándékai Egyházával olykor kudarcot vallanak, azt nagyrészt mi katolikusok magunk okozzuk. Bennünk van és általunk működik sokszor a »mysterium iniquitatis«, a gonoszság titka, — a mi hitbeli fogyatékoságunk, akaratbeli gyengeségünk, az Egyház érdekei iránt való közömbösségünk, a kor igazi kívánalmaival szemben való vakságunk és merev elfogultságunk által.

Az első és főbajt a hit fogyatkozásában véljük megtalálni. Hogy pozícióban lévő katolikusaink oly kevéssé exponálják magukat a katolicizmus érdekeiért, hogy a pártérdek számukra nagyobb bármilyen katolikus érdeknél, hogy oly könnyen játszásk a pártatlant és elfogulatlant, de csak akkor, amikor a katolikus ügyről van szó, mindennek oka, hogy nem eleven bennük a hit, mely az Egyházat, mint Krisztus alkotását, országát, az ő érdekeinek képviselőjét, a túlvilági remények biztosítóját állítja lelkük elé. Lehetetlen, hogy katolikus ember ne védje végig a katolikus érdekeket, ha benne eleven a hit és meggyőződés a földi élet kapcsolatáról a túlvilággal és az Egyház természetfölötti, isteni küldetéséről.

Ugyanennek a krisztusi élő hitnek hiánya okozója annak, hogy a katolikus tömegek nem egységesek megmozdulásukban a katolikus érdekekért. Hogy nem vagyunk képesek imponáló számarányunk mellett sem akaratumkat érvényre juttatni és olyan embereket állítani az ügyek élére, akik nemcsak névleg, hanem egész meggyőződésükkel és főleg tetteikben katolikusok. Akiknek *első*, nem második érdeke Krisztus érdekeinek érvényesülése. A katolikus férfiúnak, még

ha az állam vezetésével is van megbízva, *első* érdeke Krisztus ügye és csak második bármilyen egyéb, akár a legnemesebb földi érdek is. A hívő katolikus férfiú pozícióban is az marad, nemcsak lélekben, hanem tetteiben és munkálkodásában is.

Csodálkozunk talán, hogy nemkatolikus emberek, ha pozícióba jutnak, oly eréllyel védik meg felekezetük érdekeit, és hogy nemkatolikus tömegek oly szívóssággal állnak sorompóba hitsorsosaik érdekében és soha mást nem ültetnének állásba, mint aki az »övék.« Nemrég ismét fültanúja lehettem egy esetnek, amikor egy közeli vidéki város egyik megüresedett orvosi állására már kiszemeltek egy katolikus egyént, csak a protestáns főispán megerősítésére volt szükség. Ez hazatérve útjáról, egyenesen kijelentette, hogy olyan nincs, és az ő protestáns pártfogoltját ültette bele az állásba. Lehetetlennek látszik, hogy protestáns vagy zsidó ne védjen protestáns vagy zsidó érdeket. Csak a katolikus nem tud katolikus érdeket védeni, csak ő akar mindig »elfogulatlan« és »pártatlan« lenni, mert számára a látszat szerint a katolikus érdek nem érdek. Mi ennek az oka?

Nehezen fejthető meg a kérdés. De minden látszat szerint itt is a »mysterium iniquitatis«, a gonoszság titka működik a maga módja szerint. A nemkatolikus átlag nem hitbéli, természetfölötti meggyőződésből, hanem a politikai pártok fanatizmusával, akárhogy is nevezhető, de mégis csak földi érdekből, ha másért nem, az érvényesülésért küzd elszántan a maga felekezete mellett. A katolikus ember Egyházában a természetfölötti világfelfogás képviselőjét látja, s ha

bármilyen ok miatt ezzel az életfelfogással ellentétbe kerül, már lazább a kapcsolata ennek hivatalos képviselőjével, elhidegül a szeretet, mert némileg ellenséget lát benne, amint a bűnös is »Isten ellensége.« S ha még hozzá azt látja, hogy a világ ellentmond ennek a túlvilági »hírnöknek«, az erkölcs és a keskeny út hivatalos képviselőjének, akkor már nincs meg benne az erő és a lelkesedés, hogy ennek az érdekek szolgálatába állítsa minden képességét és erejét. A katolicizmus külső gyengeségének egyik főoka, hogy bensejében, hívei sorában sok ellensége, nem elég sok párthíve van, mert mindenki az Egyház ellen van, aki életét nem szabja hozzá az ő általa hirdetett igazságokhoz. Ezeknek száma pedig légió. Az Egyházat csak természetfeletti világszemlélet alapján lehet szeretni; a felekezetekhez földi érdek istüzhethet minket.

A katolicizmus külső gyengeségeinek más okaira talán más alkalommal térünk ki. Jelenleg csak azzal zárhatjuk le cikkünket, hogy hangsúlyozzuk, mennyire fontos híveinkben az igazi természetfeletti felfogást megerősíteni és ápolni. Csak ez képes egyedül az Egyházban azt látni, ami őt minden áldozatra képessé teszi az Egyházért: Krisztus országát és az ő érdekeinek képviselőjét. Ez az eleven hit olykor még hitbuzgalmi egyesületeink tagjaiban sincs kifejlődve. Nem hallanánk különben oly megdöbbenő véleménynyilvánításokat, amikor az Egyház álláspontjairól van szó bizonyos dolgokban.

Justus ex fide vivit — az igaz hitből él, mondja az apostol.
Csávossy Elemér S. J.

Óriási érdeklődés a XXVII. Országos Katolikus Nagygyűlés iránt

Az Actio Catholica Országos Elnöksége a XXVII. Országos Katolikus Nagygyűlést „Krisztus és a falu“ vezetőgondolattal 1936. október 3., 4., 5., 6. napjain Budapesten rendezi. Mivel a közeledő Szent István jubileumi év előkészítése miatt 1937. év folyamán nagygyűlés nem lesz, így az 1938. évi jubileumi ünnepségeket megelőzően az idei Katolikus Nagygyűlés lesz az utolsó alkalom az ország katolikusainak nagyobbszabású megmozdulására.

A Nagygyűlés programjának nagy horderejét a magyar kormány is átlátta és a kereskedelemügyi m. kir. minisztérium ezidén egész kivételesen a Nagygyűlés vidéki résztvevői részére az egyéni utazásoknál 50%-os utazási kedvezményt engedélyezett. Ehhez azonban szükséges a zöld igazolvány, melyet az Actio Catholica Központi irodájában lehet beszerezni 1.— pengős árban (Budapest IV. Ferenciek tere 7.) Ugyancsak itt kapható a Nagygyűlés részvételére jogosító jelvény is 50 filléres árban.

Az idén is indulnak az ország minden részéből u. n. „keresztes-gyorsok“, hogy minél többen jussanak el a lehető legnagyobb kedvezménnyel a Katolikus Nagygyűlés főünnepségeire. A keresztes-gyorsokon utazók vasuti jegyeiket, valamint az utazáshoz szükséges nagygyűlési jelvényüket a menetjegyirodai fiókoknál szerzik be. (Szeged Széchenyi-ter 7. sz.)

A Nagygyűlés programja:

- Október 3-án, szombaton d. u. 3 óra 30 perckor Pázmány Péter szobrának megkoszorúzása. — D. u. 4 órakor a leányifjuság diszgyűlése a Városi Színházban. — D. u. 4 óra 30 perckor a Katolikus Nagygyűlés ifjusági kongresszusa a Vigadó nagytermében. — D. u. 6 órakor a nők gyűlése a Városi Színházban. — este 7 óra 30 perctől 8 óráig az ország valamennyi templomában félórás harangzugás jelzi a Nagygyűlés kezdetét.
- Október 4-én, vasárnap D. e. 10 órakor főpapi szentmise és Veni Sancte az Úgőtetversenypályán. — D. e. 10 óra 30 perckor I. nyilvános (megnyitó) ülés ugyanott. — D. u. 3 órakor Szentseges körmenet a Szent István-bazilikától az Országház térre. — Este 6 órakor katolikus bányászgyűlés a Vigadóban.
- Október 5-én, hétfőn D. e. 10 órakor főpapi szentmise a Nagyboldogasszonyról nevezett budavári Koronázó-főtemplomban. — D. e. 11 órakor XI. Incze pápa szobrának ünnepélyes lelep-

Október 6-án,

lezése a várban a XI. Incze pápa téren (volt Iskola tér). — D. u. 4 órakor **II. nyilvános ülés** a Vigadóban. — D. u. 6 órakor a magyar katolikus ifjuság hódolása XI. Incze pápa emlékének, fáklyás felvonulással a Várban elhelyezett szobra előtt. kedden: Reggel 8 órakor főpapi szentmise az Egyetem templomban. — D. e. 9 órakor az Actio Catholica Igazgató-tanácsának ülése a Középponti Katolikus Körben — D. e. 10

órákor az Actio Catholica Országos Tanácsának ülése a Középponti Katolikus Körben. — D. e. 9 órától az egyesületek diszgyűlései. — D. u. 4 órakor **III. nyilvános (záró) ülés** a Vigadóban. — D. u. 6 órakor gyertyás körmenet a Vigadótól a Szent Gellérthegyi sziklatemplomhoz. Itt Te Deum és áldás.

Legyünk ott sokan! Szerezzük meg magunknak kevés pénzáldozattal azt az örömet, mely éltet bennünket hosszú időn át.

A SZEGEDI DÓM ÉS A SZABADTÉRI JÁTÉKOK

A szegedi szabadtéri játékok tehát lezajlottak s kezdve a polgármestertől a legutolsó szegedi adófizető alanyig senki sincs, aki ne örülne annak, hogy az idén anyagi szempontból nincs különösebb baj, a játékok valóra váltották a hozzá fűzött reményeket. Vannak, akik hangoztatják, hogy az előadások erkölcsi szempontból is komoly sikert arattak. Tagadhatatlan, hogy mind a kettő öröndetes dolog, vannak azonban szempontok, amelyek méltán kihívják a katolikus közvélemény kritikáját s egyes óhajainak nyilvánosságra való hozatalát. Mi is valljuk és hirdetjük azt az álláspontot, hogy a szabadtéri játékok számára nincs alkalmasabb hely Magyarországon, mint a szegedi Dóm-tér. Az a terv, amely egy nagystilű szabadtéri játéksorozatot a Gellért hegyen kíván életre hívni, még tulságosan messze van a megvalósítástól s egyelőre talán anyagiak híján szinte kivihetetlennek látszik. Marad tehát Szeged.

Lehetetlen azonban a jövőben úgy megrendezni a játékokat, hogy a város katolikus közvéleményének óhajait figyelmen kívül hagyja akár a város polgármestere, akár a szabadtéri játékok rendezésére összeállított alkalmi bizottság. Az egyes darabok beállítása és megrendezése eddig teljesen a művészeti igazgató érzékére volt bízva. Voltak, akik már a mult évben is élénken kifogásolták a székesegyház profanizálását. Nem tartozik most ennek a cikknek a keretébe, hogy miért? Tény az, hogy számos katolikus embernek és komoly városi tényezőnek volt kifogásuk az ellen, ami különösen az esti órákban a templom környékén történt s tárgyilagosan elismerjük, nem a rendezők vagy a rendezőség hibájából, hanem azért, mert egyes szereplők egy pillanatig sem gondoltak arra, hogy viselkedésükkel, magatartásukkal mennyire sértik azt a szent helyet, amelyet a templom környéke jelent. Le kell szögeznünk tényként, hogy eddig egyetlen művészeti rendező sem volt katolikus, aki az esetleges kilengéseket, vagy a tudomására jutott illetlen viselkedést könnyörtelenül kiirtotta volna. Amikor tehát mostani cikkünket és ha szükség lesz reá, a továbbiakat, a szabadtéri játékokkal kapcsolatban megírjuk, nem a játékok sikerének akarunk ártani, hanem önérzetesen a katolikus szempontok respektálását követeljük. Meglepő volt, hogy abban a

bizottságban, amelyet Pálffy potgármester erre a célra összeállított, nem foglaltak helyet a város vezető katolikus férfiai, hogy korántsem gáncskodással, hanem észrevételeikkel és jóindulatu tanácsaikkal siessenek a város hatóságának segítségére. Ezt a szempontot az elkövetkező években semmiesetre sem lehet figyelmen kívül hagyni. Téves Pálffy polgármesternek az az álláspontja — amely remélhetőleg utolsó volt, — hogy a szabadtéri játékokkal kapcsolatban jegyek eladását csupán a szegedi radikális, liberális ujság és annak kapcsolt részei tudják kifogástalanul lebonyolítani. Tudomásunk szerint az említett lapnak ezzel a nagylelkűségével a polgármester *több, mint négy ezer pengős hasznot juttatott*, amely összegből vajmi kevés került jövedelemként katolikus kezekbe. Ha Budapesten erről illetékes helyeken tudomást szereznek, egyszerre kétségbe vonják, hogy Szeged valóban az ország első katolikus városa. Ugyanez a megállapítás vonatkozik az adminisztrációs iroda összetételére is. Nem tudjuk és nem is kutatjuk ma már, kinek a helytelen és furcsa ötlete volt az iroda illetén vagy összeállítása, azonban lehetetlennek tartjuk, hogy itt is a fordított numerus clausust vezessék be és eltekintsenek azoktól az alkalmas katolikus férfiaktól és munkaerőktől, akik rátermeltségüknél fogva is igényt tarthatnának arra, hogy munkájukat a város elfogadja. Biztosak vagyunk benne, hogy jövőre illetékes helyen ezt az óhajunkat respektálni fogják, éppen a szabadtéri játékok sikere érdekében. Lenne itt néhány megjegyzésünk a keresztény kereskedők és iparosoknak a játékokkal kapcsolatos mellőzéséről is. A megfelelő adatokat azonban későbbi számunkban hozzuk, ámde szívesen bocsátjuk azokat alkalomadtán a polgármester rendelkezésére is. Mert lehetetlen, hogy a szabadtéri játékok igen nagy százalékban csupán zsidók számára biztosítsanak tekintélyes hasznot és jövedelmet.

Mások is megállapították, de mi is hangsúlyozzuk, hogy Heltai Jenőnek abban a korban készült verselése, mikor minden észrevétel és minden kritika nélkül lehetett az egyházzól vagy a pápáról gúnyosan megemlékezni, nem való a szegedi Dóm elé, aminthogy a templom bejáratánál közvetlenül, egyetlen jóizlésű katolikus ember sem látta szívesen

a félig meztelenre velkőzött ballett-hölgyek táncmozdulatait. Ha a rendezőbizottság úgy látja, hogy ezen nem lehet változtatni, akkor tessék megfordítani a szinpadot és rendezék be a kémiai intézet környékét szinpadnak s ebben az esetben egyetlen kritikai megjegyzésünk sem lesz. A szegedi Dómot azonban kötelességünk megvédeni minden olyan művészeti kilengéstől, amely ellen bent a Dóm szószerékén hétről-hétre, hónapról-hónapra küzdenek egyházi szónokok. Egyáltalán az lenne a leghelyesebb, ha a Dóm elé való darabbal kísérleteznének, hiszen Magyarországon van még annyi jóízű ember, akinek érdeklődése egy komoly vallásostárgy, de művészi szempontból is kifogástalan darab számára az anyagi sikert biztosítja. Tudjuk, hogy ebben az évben a város rendkívül súlyos helyzetben volt, mért el kellett takarítania a tavalyi pénzügyi romokat. Ez azonban nem lehet egyetlen szempont. A Dóm környéke s elsősorban maga a templom, nem képezheti üzleti nyereség tárgyát senki számára sem!

A rendezőbizottságnak tehát ezeket a kívánságokat egyáltalán nem szabad figyelmen kívül hagy-

nia. Ha a Dóm térről van szó és a Dóm térrel kapcsolatban a szabadtéri játékok rendezéséről, nem elég csupán azoknak az uraknak a véleményét kikérni, akik valamit értenek a színművészethez, hanem meg kell hallgatni azokat a katolikus férfiakat is, akik Szeged kat. társadalmának az óhajait éppen a játékok sikere érdekében kívánják tolmácsolni. És meggyőződésünk, hogy ezek között az önzetlen és magasabb etikai szempontokra sokat adó férfiak között egy sem lesz, aki titokban gáncsolni igyekezzon a játékokat, hanem, mint Szegednek hű polgárai, mindent el fognak követni a nehézségek leküzdésére. A fönt elmondottakhoz a jövőben rendületlenül ragaszkodni kívánunk s hisszük, hogy a kölcsönös bizalom és együttműködés révén a következő években is biztosítani tudjuk a játékoknak anyagi, elsősorban azonban — s ez a fontosabb: *erkölcsi sikerét*. Aminthogy a székesegyház a maga létezésével, épülettömbjével, harangjaival és orgonájával nem is szolgálhat mást, mint az erkölcsi sikert, amelyért életre hivatott.

Deo Optimo Maximo

emelte a katolikus buzgalom minden istenházát és az Egyház szívesen állította szolgálatába az egyes korok művészetét, ha arról volt szó, hogy a Legszen-
tebbnek méltó környezetet biztosítson.

A lelkek gondozásának parancsoló szüksége, sok buzgó hívő megértő szeretete hozta létre Hódmezővásárhely második plébániatemplomát, a jezsuiták új Szent István egyházát. Jól esett Kisasszony napján megsimogatnunk szemünkkel ezt a méreteiben hatalmas, tervezésében művészi, benyomásában megkapó templomot. Dr. Fábián Gáspár tervező műépítész itt is remeket alkotott. Alapkövetelési ünnepségre érkezünk nagyszámu budapesti, szegedi és környékbeli érdeklődővel együtt. Különös színt hoz ünnepi hangulatunkba az épp akkor folyó vásár zaja, ami lelkünk emelkedettségére nem hat bénítólag, hiszen itt a katolikus arcvonal előretöréséről van szó és örömünk kimondhatatlanul nagy!

Megtekintjük az ideiglenes plébániaépületet, a Vöröskereszt-iskolából alakított 500 személyt befogadó kápolnát, melyet aug. 20-án áldott meg és adott át ideiglenes rendeltetésének Cseh András kanonok-plébános. Megnézzük a jezsuiták nagyon egyszerű lakosztályát. Majd utunk a főplébánia templomba visz. A püspöki misére megtelik a nagytemplom, a kórusról lelkesedőn száll az ének; a templom előtt, az Andrassy-ut egész hosszában már gyülekezik a körmenet közönsége: elől és oldalt diszruhás rendőrök, elemi-középközlés ifjuság magyar és pápai zászlókkal, cserkészek levették, kongregációk, leányegyesületek, honvédszenekar, papság, nőegyesületek stb. megkapó fegyelmezett tömege. A Boldogasszony Anyánk édesbus dallama bűg-cseng a honvédek ragyogó kürtjeiből s a főutca némán csodálkozó tömege között kigyózik a menet a Szabadság-téri új templom felé.

A fellobogózott, feldiszított templom környékét már megszállta a népsereg, kocsik-kerékpárok tábora. A budapesti Jézus Szive szövetség hangszóróberen-

dezésén át a fáradhatatlan P. Raile irányítja az elhelyezkedést künn és benn a templomban. Az egyházi és világi hatóságok: leveldi Kozma György főispán, Endrey polgármester, Pintér Aladár ezredparancsnok és az érdeklődők nagy sokasága jelenlétében kezdi meg Hanauer Á. István váci megyéspüspök Úr az alapkövetelés lélekemelő szertartását. A mikrofonnál P. Zsiros Ferenc, a Jézus Szive-Szövetség országos igazgatója, a Szív szerkesztője áll és magyarázza a cselekményeket, az összegyülekezett nézőseregnek. A szertartás fényét emeli a nagyszámu segédkező papság és a szegedi jezsuita teológusok fegyelmezett gregórián-kórusa. Felolvassák az alapító okmányt, majd vörösréz-hengerbe zárják és az építésvezető segédjével az oltár melletti második főpillérbe falazza be.

„Letettük az alapkövet — mondja beszédében a többi közt a Püspök Úr — hogy ezen a török-dúlta földön Szent István birodalma újjáépítését ennek a kedves szentélynek felemelésével is siettes-sük. Az Alföld kevésszámu papsághoz csatlakoznak ime a jezsuiták is és részt kérnek a lélekmentő munkából ők is, méltóan nagy, régi elődjeikhez: a Szántók, Pázmányok, Katonák, Sajnok, Hellek, Hevenessyek frontszakaszához!”

A nagy figyelemmel hallgatott beszéd után P. Somogyi Jenő, a Jézustársasága magyar rendtartományának főnöke lépett a szentélyben ideiglenesen felállított oltárhoz és csendes szentmisét mutatott be, mialatt a kóruson felsorakozott honvédszenekar miseénekeket játszott. A hívősereg áhitattal hallgatta a lehelletfinom játékot. A megjelent közönség körében igen jóleső érzést váltott ki a katonaság közreműködése és megkapóan jelképezte az igazságot: „Kard szerezte, de kereszt tartotta meg ezt a hazát!”

Délután 2 óra felé járt az idő, amikor az előkelő vendégsereg a domonkosnővérek iskolájának

tornatermében ebédhez ült. Az ünnepi hangulatot lelkeshangú pohárköszöntők élénkítették.

Este 8 órakor nagyszámu közönség töltötte meg a Fekete Sas nagytermét. A Katolikus Ifjúsági Liga, dr. Loór Ferenc ügyvéd, egyházközségi ügyész lelkes gárdája adta elő a Katolikus Vegyeskar közreműködésével Hoffmanstahlnak „Akárki” c. színművét; a darab előtt P. Borbély István S. J. teológiai tanár tartott bevezetőt.

A zsufoolásig megtelt diszteremben megjelent közönség soraiban foglalt helyet Hanauer megyés-

püspök Úr, Kozma György főispán, Endrey polgármester és a város s egyházi hatóságok számos képviselője, hogy jelenlétükkel is jutalmazták a hódmezővásárhelyi kat. ifjúság lelkes tenniakarását, nem lankadó munkáját.

Áll a templom és 1938-ra vár, hogy Szt. István kilencszázados jubileumán szent királyunk szellemétől körülöngve hivatását megkezdjé! Adja Isten, hogy sok hódmezővásárhelyi hívőt vonzzon az igazság szeretetére!

GYERMEKNYARALTATÁS

Az Akció Katolika 1935. évi behizelgően beszédes, bájos és kedves plakátja *Krisztus és a gyermekek* még most is ott zsong szívéinkben, Nagy szeretettel és örömmel vettük az országos Katolikus Akció 1935. évi programját: védjük meg gyermekeinket, vigyük a nemzet bimbózó virágait az Ur Jézushoz. Lehet-e ennél szebb és életbe vágóbb célkitűzés? A Katolika Akció programja azonban csak kimélyítése és tovább építése annak a nagy munkának, amit az egyházközségek mindenkor szíves készséggel vállaltak: „Engedjétek hozzám jönni a kisdedeket.”

Sok értékes gyermekvédelmi intézmény létesült eddig is, a felaprózott munka azonban nem hozza meg a várt eredményt, nem azért mintha nem részesítettük volna gyermekeinket védelemben, hanem azért, mert az intézmények vérszegények s majdnem azt mondhatnám, személyekhez kötöttek. Az Akció Katolika az elmúlt évi célkitűzéssel éppen azt akarja, hogy a gyermekek érdekében kifejtett ezer és ezerfelé tagolt munkába egységet vigyen, az egységből pedig sok-sok jól megalapozott intézmény nőjön ki. Fogjon össze egy-egy város valamennyi egyházközsége vagy esperesi kerülete, vagy egyházmegye és létesítsen oly gyermekvédelmi intézményt, amelynek hivatása volna egy-egy város egyházközségeinek, esperesi-kerület vagy egyházmegye gyermekeinek együttes védelme.

Itt rámutathatók az ausztriai egységes gyermekvédelemre. Amikor Bécs vörösei egyöntetű ádáz támadást intéztek az egyház legdrágább kincse ellen, akkor a püspöki kar az egyházközségeknek egyöntetű állásfoglalásra adott parancsot és pontosan megmutatta az utat és megjelölte az eszközöket, a nagy és egységes megmozdulásra. Ágyulövésre ágyulövessel válaszolt. Megszervezte az egységes gyermekjóléti intézményeket, így történhetett meg, hogy Bécs legsötétebb vörös uralma alatt az egyházfejedelmek az egyházközségekkel tartották a krisztusi frontot és intézményesen védték a gyermeket.

Aki abban az időben Ausztriában járt, szemébe ötlött a tervszerű védelem, mert ebben a völgyben a vörösgyermekebarát — inkább ellenség — táborának vörös lobogóját látta árbocon, a másik völgyben pedig a fehér lobogót lengette és simogatta az alpesi szél.

Nálunk különösen a budapesti egyházközségek nagy agitálással és ügyességgel saját erejükből megindították a gyermeknyaraltatási akciót, majd pedig a Székesfőváros szegénygondozó és szociálpolitikai osztálya állította a fővárost a kereszténypárti nyomá-

sára a gyermekvédelem szolgálatába. A nagyszerű eredmény nem is maradhatott el.

Szegeden a vérszegény gyermekebarát erőlködött a gyermekek üdülése érdekében, majd pedig a Stefánia Szövetség karolta fel a gyermeknyaraltatást, amelynek költségeihez a Belvárosi Egyházközség jelentékeny összeggel hozzájárult.

Az Ujszegedi Szent Vince Egyesület 1928. évben kezdte meg a gyermekek tiszparti nyaraltatását s az egyházközségek, társadalmi egyesületek támogatták az egyesületet nemes törekvésében. Eredményes munkát fejtett ki, mert hiszen kilencévi nyaraltatás eredménye 48.087 ebéd kiosztása 9.600 P értékben, az adatok világosan beszélnek. Ezek a számok igazolják, hogy az intézmény életre való és minden támogatást megérdemel. Az egyházközségek és Szeged katolikus társadalma ezen önzetlen és eredményes munkát látva, karolják fel és fejlesszék az Ujszegedi Szent Vince gyermeküdültetési intézményét és tekintsék azt sajátjuknak. Építsék úgy ki ezt a kilencévre visszatekintő intézményt, hogy az ne csak a város, hanem az egész egyházmegye gyermekeinek legyen üdülő telepe.

A magaslati-levegőre szoruló gyermekek számára megindult a Kőszegen való nyaraltatás. 1930-tól öt turnusban 300 gyerek és felnőtt nyaralt, szinte hihetetlenül olcsón — egy gyermek 57 pengő, felnőtt 69 pengőt menetjeggyel együtt — Kőszegre. 1930-tól 36-ig 300 gyermek összesen 9000 napi és fejenkénti ellátásban részesült 16800 pengő költséggel. Bármilyen áldást is jelent a kőszegi nyaraltatás, állandósításról addig beszélni nem lehet, míg az egyházközségek nem tekintik ezt a gyermekvédelmi akciót a magukénak. Ha az egyházközségek meghozzák azt az áldozatot, hogy évi költségveté-

Hazai, angol - és francia

női és férfi divatkelmék. Selyemkülönlegességek.

Írlandi és rumburgi lenvásznak és minden néven nevezendő textilanyag **legnagyobb választékban**

Figyelem!

Garantált angol Crombie

őszi felöltők, téli kabátok és más legelsőbb rendű angol gyártmányu ruhaszöveim raktáramra megérkeztek.

Ketting Lajos divatáruháza

Szeged, Tisza Lajos-krt. (Püspök-bazár). :—; Telefon 26 - 87

sükbe beállítsanak egy bizonyos összeget a katolikus gyermek nyaraltatási akció kiépítésére és magukévá teszik az intézmény felfejlesztését, akkor a város hatósága sem fog elzárkózni a hatékony támogatás elől. Minden egyházközség legalább 2–3 szegénysorsú gyermek nyaraltatását vállalja és évi költségvetésükbe 100–200 pengőt vegyen fel, hogy így biztos alapokra helyezhessük az áldásos nyaraltatási akciót. Igaz ugyan, hogy minden egyházközségnek megvan a maga célkitűzése, amiért dolgozik és minden áldozatot meghoz, azonban ne felejtkezünk el gyermekeinkről sem.

Nagy áldás volna, ha a katolikus akció 1935. évi plakátja állandóan szemünk előtt állna a templomok ajtajában, a városházán, a városban a hirdető oszlopokon, bankok és üzletekben, ha minden mozi minden előadás alkalmával odavetítené a mozivászorra és a plakátról olvashatná: Testvérem fizess le, minden gazdasági helyzet nyomása elejére is, hetenkint a gyermek filléreket. Akkor nem menne veszendőbe annyi gyermek, intézményeink erős, biztos alapokon nyugvók lennének. Védjük, vesszük tiszta szemű, csilingelő szavú anygalkáinkat az Úr elé.

ÓRA, ÉKSZER javításnál, vásárlásnál forduljon bizalommal

Tóth óráshoz Kárász-utca 13. sz. alatt

Tört arany és ezüst beváltás
Nagy óra- és ékszerjavító műhely.

IRODALOM

Kákossy Á. Elek: Szent Pál, a népek apostola. Kaposvár, Somogy megyei nyomda, 1936. 190 oldal, 1 térkép-melléklet. — Ara 4 P.

Ennek a könyvnek az írója, a karádi ősi plébánia magányában elmélyedő életet élő lelkipásztor, a hitélet ki-mélyítéséért áldozatosan küzdő, apostolkodó férfiú bizonynyára a saját munkálkodása során érezte át annak szükségességét, hogy küzdelmeikhez az apostolok nagyszerű cselekedeteinek tanulmányozása, átélése adhat erőt, nyújthat példát. Így született meg Szent Pálról a könyv, amely a hőselkü nagy apostolnak az élete folyását és azon keresztül a hithirdetés csodálatos eredményeit tárja elénk. Történelmi hűséggel, az útleíró szemléletességével írja le az apostol igeterjesztő vándorlásait, mutatja be az Eszme szét-áradását. Különösen alkalmas e könyv azoknak, akik a katolikus lelkek gondozásával foglalkoznak, de okulásra méltó lehet belőle minden hívő lélek. Manapság különösen nagy szükség van az olyan könyvek olvasására mint ez. Elmélyedésre serkent, tanulságokkal szolgál, a példa követésére lelkesít, kitartásra buzdít.

Miskolczy Dezső

Az Akció Katolika és a keresztény állam. Egy külföldi katolikus újság arra a kérdésre, hogy »Milyen az Akció Katolika helyzete egy keresztény államban?« a következő választ adja: 1. Az egyház és az állam két különböző alkotás. Az Akció Katolika és a politikai pártok eltérő berendezések: az utóbbiak állam-világi, az előbbi azonban vallás-egyházi alkotások, 2. Az egyház nem kormányozza az ál-

lamot, még a keresztény rendi államot sem, de nem is akarja. 3. Az egyház és az Akció Katolika — mint azt a pápa határozottan elrendelte, — felette és kívülük állanak minden szétválasztó politikai viszálynak és harcoknak. Az egyház alapja a keresztelés, az evangélium s így az Akció Katolika is minden politikai nézetre való tekintet nélkül rendelkezésre áll minden embernek, aki becsületesen Krisztushoz fordul, az ő

A Korunk Szava legújabb száma megjelent. Értékes cikkeit gr. Széchenyi György, Varga József, dr. Lipták László, Neller Mátyas, Jankovich Ferenc stb. írták. Ezenkívül sok apró cikk egészíti ki a lap tartalmát és teszi színessé és érdekessé. Kapható mindenütt. Egyes szám ára 40 fillér.

A nitrogén műtrágyák őszi alkalmazásával foglalkozik a Mezőgazdaság leujabb száma. Cikkét közöl még a fejőstehenek takarmányozási tízparancsolatá-ól, a sertés kimarásról, csirkevérhasról, továbbá a cséplésnél keletkező szemvesztések csökkentéséről, a szántóföldi dinnye termesztéséről, burgonyabetegségekről, a jégverte szőlő metszéséről, stb. A dúsan illusztrált szaklapból a **Mezőgazdaság** kiadóhivatala, Budapest, Földművelésügyi Minisztérium, díjtalanul küld e lapra való hivatkozással egy alkalommal mutatványszámot.

Dr. Kertész János: Lengyelország és az Andrásyák Budapest — Danubia 1936. 16 old. 1 P 50 fillér A magyar — lengyel könyvtár 5. füzet.

Id. Andrásy Gyulának nagy érdeme volt, hogy észrevette a kultúra és nemzet életstílus rokonságának nagy jelentőségét a magyar külpolitika vonalvezetésének kitűnésében. Az osztrák és magyar kapcsolat mellett a lengyel és olasz kapcsolat volt az id. Andrásy Gyula külpolitikájának tengelye. Fiának működése még jobban kimélyítette a lengyel kapcsolatokat. Az ő személyében látták a lengyelek annak garanciáját, hogy a középeurópa békéjét őrző Habsburgok végleg lekötik magukat az egyesített lengyel állam gondolatához. Ifj. Andrásy Gyula a középeurópai államok kulturális összefogásának híve volt s védte e kultúrteremtést az Orosz világ aspirációival szemben. A magyarság élete rendkívül sokat veszített, hogy e nagytehetségű fia sok közepszerű s vele összenem mérhető államférfivel szemben nem tudott teret nyerni.

Dr. Kertész Jánosnak érdeme, hogy a két Andrásy-nak szerepét a lengyel-magyar barátság körül gondosan felkutatta és élvezetes formában nyilvánosságra hozta.

(Cz. G.)

A Szent Zita Leánykör megnyitása A Kath. Háziasszonyok Orsz. Szövetségének Szent Zita Leányköre szeptember utolsó vasárnapján (27-én) délután 4 órakor tartja első összejövetelét az ujszegedi Kalocsai Iskolanővérek zárdájában. Gyülekezés a Jókai utca 1. alatti otthonban, honnan átvonulnak a tagok Ujszegedre. — A Leánykör vezetősége szeretettel kéri a háziasszonyokat, hogy a náluk szolgáló kat. cselédnőket küldjék el a Szent Zita kör összejöveteleire, hol azok csak szépet és nemeset tanulnak és fokozottabb mértékben teljesítik kötelességeiket.

ITT AZ ŐSZ!

GONDOSKODJUNK JÓ VILÁGÍTÁSRÓL!

DIJMENTES SZAKTANÁCS!

GÁZGYÁR

Szeged, Kossuth Lajos sugárút 89. szám.

igazságait magáévá teszi és mint hívő, az egyházban élni kíván. 4. Az egyház tehát nem is felelős azért, mit az állam, illetve a kormány, vagy valamelyes politikai csoport, vagy egyesülés, esetleg valamely tisztviselője tesz, mert ha a nyilvános életben bármilyen kereszténytelen dolog történik, azt első sorban az igazi, hívő keresztény ítéli el.

Katolikusok Amerikában. Az elmúlt évben az amerikai katolikusok száma (beleértve Alaskát és a Havai szigeteket is) 212.000-el 20 millió 735 ezerre emelkedett. A most megjelent hivatalos értesítő szerint az Egyesült Államok katolikus egyházi teendőit 17 érsek, 109 püspök, 21 ezer világi és 9730 szerzetes pap látja el. 12700 plébánia, 5667 misszió templommal 7490 saját plébániai iskola s ezen felül még nagyon sok katolikus gondozó intézmény gondoskodik a katolikusok ellátásáról.

Eukarisztiai kongresszus 1937-ben. Manila érseke, Doherty a 33-diki nemzetközi eukarisztiai kongresszusra vonatkozó tervezetet közzétette. E szerint a kongresszust 1937-ben Manilában február 3-tól 7-ig tartják meg. Február 2-án fogadják a pápai delegátust, 3-án este a kongresszus megnyitása, amely időtől a három főtemplomban az Oltárszentség kitétele a főoltárokon. Február 4-én a nők, 5-én pedig a férfiak napja éjjeli áldozással, 6-dikán a gyermekek napja, esténként pedig ülések lesznek. Az utolsó napon a pápai delegátus nagymisét mond, fényes keretekben, délután pedig nagy körmenetet tartanak, amelynek résztvevői a pápának rádió útján közvetített áldásában részesülnek, majd a pápai delegátus záróbeszédet mond.

Az egyse Franciaországban. Pierre l'Ermité ismert francia katolikus papi író »Lenni vagy nem lenni« címen hosszabb cikket írt, amelyben megdöbbentőnek mondja a francia családoknak a katolikus családi renddel ellentétes életét nemzeti szempontból. Az anyák napja alkalmából intézte azt a komoly intelmet, hogy ha ez így tovább megy, 1980-ban nem 41 millió francia lesz, hanem csak 29 millió. Ugyanis a születések száma annyira csökken, hogy míg 1910-ben még évenként 800.000 francia gyermek született, addig most már 500.000-re csökkent. Minden esztendőben egy francia megyei kerülettel kevesebb lesz. Többek között azt írja, hogy Olaszországból hazajövet a földeken mindenütt dolgozó családokat látott, sok-sok

gyemekkel, de csak addig, míg a francia határra nem érkezett. Amint azt átlépte, mintha pusztaságba ért volna. Itt-ott látható volt egy-egy ló, egy gép, melyet öregember kísért, hisz a fiatalja katonai szolgálatban van, apraja pedig nem igen van. Ez a sors háborúja. Ha ma nincsen francia gyermek, akkor holnap nem lesz Franciaország. Mikor az anyanyelvűség önzés felülkerekedik és elnyomja a valláserkölcsi alapon nyugvó kötelességérzést és áldozatkészséget, akkor nemcsak a családi életet, hanem a nagy nemzetek országai is pusztulásnak indulnak.

Hedvig lengyel királynő boldoggáavátása. Nagy Lajos magyar király harmadik leányáról, Hedvigről, a »Reichpost« a következőket írja: Varsóban legutóbb nagy vallási ünnepség volt, amelyen egyházi vezetők és a tudományos világ képviselői Hedvig lengyel királynő boldoggáavatási javaslatával foglalkoztak. Jelen voltak Marmaggi bíboros apostoli pronuncius, továbbá a varsói érsek, Sapieha herceg, krakkói püspök s a neves történész: Halecki tanár. Méltatták a kiváló királynő vallási és szociális működését, akit úgy a lengyel, mint a magyar nép nagyon szeretett és tisztelt. Az 1342-től 1382-ig uralkodott Nagy Lajos magyar király leánya volt Hedvig. Nagy Lajos kiterjesztette hatalmát a Balkánra is és a Piasztok, lengyel uralkodó család kihalása után a lengyel koronát egyesítette a magyarral és átadta a lengyel trónt fiatalabb leányának, aki felesége lett Jagelló László litván fejedelemnek. Hedvig okos, jámbor és erélyesen tevékeny volt, aki a nagyobbára pogány litván népet is megnyerte a katolikus egyháznak. Sok kolostort, templomot, kórházat és szegények részére ápolókat építtetett és valóságos anyja volt népének. Azt mondják, hogy litvániában ő honosította meg a méhészetet is. Nagynéje volt thüringiai Erzsébet magyar királyleánynak, fia pedig Walstattnál a tatárok elleni háborúban esett el.

A német katolikus ifjúság sorsa. Né-

metországban azok a 14–15 éves gyermekek, akik tovább iskolába nem járnak, kilenc hónapi tartamra a városokból a vidékre kerülnek, közös nevelés céljából, telepekre. Természetesen ezen nevelés főcélja, hogy őket a nemzeti szocializmus eszméire kioktassák és azokkal megtöltsék. Ezen idő alatt valásról szó sincsen, legfeljebb nemleges értelemben. A német katolikus püspökség gondoskodott azonban róla, hogy ez az ifjúság elutazása előtt kellő utmutatást nyerjen, mert kilenc hónapon át nélkülözi a szülői és a hitoktatói valáserkölcsi oktatást. Valóban megható az utmutatás egy része, amelyet a következőkben szószerint idézünk:

— A reggeli és az esti imát magában csendesen lehet elmondani; nemkülönben az asztalnál is, ha másként nem, hát legalább úgy, hogy az egyik kéz a másikat áldja meg, mert akkor a Megváltó áldása és jelenléte biztosítva van. Ezen napi áldás a keresztény családban segít minket Krisztussal imában való egyesüléshez. Ugyancsak ezzel erőnknek gyermekeink, hogy vallási kötelességeiknek, amennyiben azt a törvényes intézkedések megengedik, eleget tegyenek. (Például vasár- és ünnepnapokon szentmise hallgatás.) A hitoktatók és szülők minden levélben az ilyen gyermekeket figyelmeztessék vallási kötelességeire, hogy a kilenc hónap alatt megne lazuljon katolikus világnézete. Legyenek ezek a levélírók a »Levélíró apostolkodás« előmozdító, mint a viszonyok következtében keletkezett újszerű vallásoktatás eszköze. »Gyermekeink vallási hűsége attól függ, — így fejezi be a pásztorlevél, — hogy milyen életet látnak tőlünk, micsoda alapot raktunk le mi, szülők, hitoktatók és lelkevelők az Istentől ránbízott lelkükben.« A német katolikus körök erősen bíznak, hogy ilyen bensős gondoskodással egy olyan katolikus ifjúság fog felnevelődni, amely korán megtanulja a vallásáért, hitéért való küzdelmet, nem a másokkal való harcban, hanem a belső küzdelemben hitének és vallásának erőségéért és állhatatosságáért.

Szabadalmazott

DÓCZI-FOTELÁGY

országszerte elismerten jó, mert kényelmes és legtartósabb.

Aranyéremmel kitüntetve!

Kétszemélyes rekamie ágyak, fotelek, Stil- és modern párnázott bútorok.

Redőnyök, roletták. Nemzeti és gyászszászlok készítése **vitéz Dóczi Imre** SZEGED, Hid-utca 1. szám (sarok)

Telefon: 28—90

Talpra magyar,
Hí az üzletvilág,
E nélkül, hidd el,
Elveszett hazád!

(P. Bíró Ferenc S. J.)

Ha agrárnépességünk
felemelése sikerül,
újra életerős és önálló
nemzetté lehetünk!

(Szekfü Gyula tört. író)

IPAROS - KERESKEDŐ - ÉS GAZDAIFJÚSÁGI MOZGALMAINK HAVI RÖPÍRATA

HALLÓ!

HALLÓ!

Október második felében Szegednek 5 új legényegylete akar zászlót szentelni! Az ünnepség egész napra szól. Vidéki egyleteinket várjuk! Az agrárfjúsági 3 napos tanfolyamokra okt. 15-ig jelentkezni kell! Október végén pontos behívót küldünk a jelentkezőknek.

Kié a D. F. lap? Kié a Legényegylet?

(Üzenet a vidéki Legényegyleteknek)

Ezt a kérdést bizonyára te is fölvetted már magadban. S talán egyszer-kétszer megcsalva érezted magad, mert úgy láttad hogy a Legényegylet a jobbmodú gazdalfjak meleg otthona akar lenni. A D. F. lap pedig kizárólag az övék.

Fiatal barátom! A Legényegylet és a D. F. lap azoké, akiknek elsősorban szükségük van rája: *vagyis a földműves és földmunkás ifjaké; röviden az agrárfjúságé. Egyik-teké sem külön-külön, hanem édes mindnyájotoké egyformán!*

Kis lapunk nem lánccal, vagy katasztrális holddal méri a barátságát! Lelked örök értékeit keresi. Egyaránt kopogtat a piroscserepes tanya s a nádfedeles kunyhó ajtaján. Átlépi küszöbödöt, ha százszor olyan szegényes is, mint amilyen. Kezet szorit veled s további barátságok attól függ, hogy te milyen vendéglátó gazda leszel.

Földnélküli szegény fiu vagy. Tudjuk, aki sokat nélkülöz és nyomorog, nagyon könnyen kétségbeesik és lázong Isten ellen. Az ilyennek kitartásra, biztató hitre és erkölcsi erőre van szüksége. *Ezért van a D. F. lapunk és ezért a Legényegylet is!*

Aki viszont jómódu, gazdag az hamar beleássa magát az anyagiakba, önző lesz és hátat fordít nemcsak embertársainak, hanem Istennek is. Ennek is szüksége van vallás-erkölcsi meggyőződésre. Így szüksége van a Legényegyletre és a D. F.-re is.

Továbbá akár gazdalfju vagy, akár zsellér fia, jegyezd meg jól, hogy a kommunizmus vérvörös árnyékában ülsz. Elveszi tőled azt a kicsit is, ami még a tied. Öldöklő harcra uszít benneteket egymás ellen. Lerombolja családodat, édes szülőid eszményképét. Végso sorban pedig kiüzi, kirabolja lelketekből az Istent, s mi marad meg mindkettőtök közül? Vérengző társadalmi fenevad. *Lásd te érted van a D. F. lap földnélküli proletár és te érted gazdalfju!*

S akár szegény vagy, akár gazdag, műveltségre jogod van. Csak szép és hasznos lehet rád nézve, ha az általános és hivatásbeli műveltségedet gyarapíthatod. Nem csak az iskolán, hanem főleg akaratodon mulik tehetséged kifejtése.

Azután arra is szükség van, hogy meglegyen a *mindennapi kenyered. Ne máról holnapra élj!* S mind ezért küzd a Legényegylet és ezért harcol lapunk is.

Legyen tehát lapunk, akár jómódu vagy akár nincstelen, lelkednek az az éltető kenyere, amelyből annyit szelsz, amennyit birsch és amennyit akarsz.

(Dr. F. Gy.)

Mi köze a kenyérnek Istenhez?

A francianemzet egy híres írója így válaszolt: Volt egy pápa aki nagyon szerette a munkásokat. Elment a legszegényebb emberek kunyhóiba. Egy ilyen útja alkalmával hallja ám, hogy elkeseredett nyomorgó ezt hajtogatja: Nem hiszek Istenben!

A pápa belép hozzá, és ezekkel a szavakkal szólítja meg: „Éhes vagy fiam ugye? Nesze egyél! . . .” Ad neki pénzt, hogy gyermeke számára is vásárolhasson ennivalót, hogy ruhát vehessen és mind ezen felül megígéri, hogy mielőbb munkához juttatja.

Majd így folytatja a pápa: Most pedig beszéljünk Istenről! A szegény nyomban azt válaszolta: Hiszek az Istenben!

A pápa így szólt: Minden jogod megvan az élethez és a kenyérhez s helyeslem, hogy nagyobb bért és kevesebb gyötrődést kívánsz. A becsületes munkás megérdemli, hogy megfizessék. Gondozd családi tűzhelyedet, tápláld gyermekeidet, de emellett nem kell legyilkolnod testvéreidet, nem kell megtagadnod hitedet és nem kell tönkretenned az államot! . . .

* * *

Az Istenben minden szenvedés ellenére is hinni kell! De az is bizonyos, hogy könnyebben megadja az ember az Istennek ami az Istené, ha az ember is megkapja az élettől ami az emberé!

Ne politizálj!

(Rokonságban vannak -e a Legényegyletek a pártpolitikával?) ●

Minden Legényegylet hangoztatja, hogy tagjait távol akarja tartani a politizálástól. Teszi ezt elsősorban *a komoly, céltudatos egyesületi munka érdekében.*

Ugyanis nem lehet ott eredményes és kitartó egyeleti tevékenységről beszélni, ahol a tagok a pártpolitika üres szalmáját csépelik. A Legényegylet azon van, hogy az *önnevelésre, önképzésre* minél nagyobb lehetőséget adjon; vallás-erkölcsi és társadalmi kérdésekben eligazítson. Ezért minden eszközt felhasznál, hogy *előkészítse, ránevelje az ifjúságot a gyakorlati életre.* A meddő politizálás pedig nagyon messze vezet a mindennapi élet valóságaitól!

A Legényegylet megvalósítandó céljai között ott van a *nyomorgó ember*, aki az erkölcsi válság lázas óráit éli; a *dolgozó és mégis nélkülöző ember*, akinek minden joga megvan az igazságosabb és emberibb életre. A Legényegylet elérendő eszményképe az *erkölcsös és az anyagiakban is erős keresztény család*, szegény hazánk egyetlen biztos talpköve. A Legényegylet az egyszerű néprétegek ifjúságáé akar lenni és *megalakulást nem ismerő harcot hirdet a pénz-, a nagytőke-, az aranyborju-imádat ellen.* Tehát célkitűzései *erkölcsiek, kulturálisak, társadalmiak, de sohasem pártpolitikaiak!* A *Kat. Legényegylet az öntudatos, életrevaló munka színtere, de sohasem lehet hangoskodók és szájhősök kortesiskolója!*

A Legényegylet *független minden párttól!* Mert nem megbontani, hanem *összefogni, egyesíteni akarja a dolgozó nép ifjúságának erőit!* Viszont az ifjúság erői vannak annyira értékesek, hogy áruba egyetlen politikai párt részére sem bocsájthatók! Senki se tegyen szédelő ígéretet az ifjúságnak abban a reményben, hogy majdan annak árát a szavazóképes állampolgáron behajtja!

S végül ennek az ifjúságnak készülnie kell! Hosszu éveken át, kemény munkában! Fel kell készülnie szellemi csatára, világnézeti harcra, hogy saját maga és társadalmi osztályának érdekét megvédhesse. *A politizálás pedig a kölcsönös széthúzás és az üres időlopás legbiztosabb eszköze!*

A mi politikai célkitűzésünk éppen a pártpolitizálás megszüntetése és helyette azt a hivatási alapon szervezett társadalmat és államot akarjuk, melyet XI. Pius pápa szociális körlevelében meghirdetett.

Előttetek az élet!

Sok fiatal ember lehorgasztja a fejét, szomorú képet vág, mert reménytelennek látja az életet.

Ezeknek csak annyit kiáltunk a fülükbe: *Fiúk föl a fejjel!* Ha sötét van, jön utána a hajnal; tél után ki-kelet, borúra derű. S mi a fő: *A bajban közel az Isten!*

Kiművelni az észet, megnemesíteni a szívet, akkor a zseb sem marad üresen! Mert az okos ember el tud igazodni a legnehezebb helyzetben is, mert a vallásos embert irányítja a Gondviselés a legkínosabb bajokban is. Ha pedig velünk az Isten, ki ellenünk?

Ifjúság, imádkozzál s akarj!

Ha a falud földjén már nem remélsz magadnak otthont, álljatok össze többen, szervezkedjél, tanulmányozd a boltárkertészetet, a szakszerű zöldségtermelést, a gyümölcsfa kezelését. Becsüld meg ami apádé volt, de ha nem akarsz külön lenni apádnál, elmaradsz tőle is.

Találhatsz megélhetést, csak nézz körül, lehet majd házacska, feleséged, gyermekeid, csak ne kíméld fejedet, markodat! Ha nem a faludban, hát a hetedik határban!

Tudd meg, ha Isten megteremtett, készített számodra helyet is! De meg kell azt a helyet találnod tiszta fejjel, nemes szívvel, munkás karral, akkor a zsebbed sem marad üresen.

Fel a fejjel, bizzatok!

A BELGA MUNKÁS-IFJUSÁG

TUZESHANGU

PROGRAMMJA!

Fiuk, ez a mi programunk is!

Bátran hirdetjük, hogy nekünk, dolgozó fiataloknak, jogunk van a műveltségre. Olyan kiképzést akarunk, amely előkészít bennünket munkára és élethivatásunkra. — Nem vagyunk alsóbbrendű lények! — Isten gyermekei vagyunk! Így minden jogunk megvan egy nagyszerűbb, szebb nemesebb életszínvonalra. És jogunk van arra is, hogy vallás-erkölcsi és szociális életfelfogásunkat teljes egészben megvalósíthassuk! Ezért

Bátran követeljük azt a vallás erkölcsi, szociális és szakmabeli iskolázottságot, amely a gyakorlati életre nevel. Nem vagyunk gépemberek! Hivatásos életpályánk van! **Állandó munkalehetőséget akarunk!** Küzdünk minden haszonra spekuláló és szeszélyes munkáselbocsájtás ellen. Munka az egyetlen kenyéradónk! Ne süllyesszenek állati sorral!

Egészséges tisztaságot a munkahelyen! Ne kívánják tőlünk, hogy munkánk teljesítése közben egészségünket, testi épségünket is áldozatul adjuk.

Keresztény erkölcsöt a munkánkban! Gyártelepek és munkahelyek nem lehetnek a kicsapongás, erkölcstelenség melegágyai. Meg akarjuk szüntetni azt az aljas módszert, hogy bárki is megélhetése és boldogulása fejében piszkos és erőszakos kívánságok tehetetlen eszköze legyen!

Tisztességes munkabért akarunk! Ne fosszanak meg bennünket banditák módjára verejtékes munkánk megérdemelt gyümölcsétől! Akarjuk a munkásság méltó képviselését munkásintézményeinkben.

Tisztességes munkáscsaládokat akarunk! Azt akarjuk, hogy a munka mindenek előtt az egyén és a család érdekeit szolgálja. Az egyén és család előbbrevaló minden gyár- és ipartelepénél, kartelnél és nagyvállalatnál!

Ez a mi célkitűzésünk! És hiszünk küzdenitadásunk sikerében!

Megrendelés! Husznál több példány rendelése előnyös: darabonként 2 f + 20% portóra. (pl. 50 drb. ára 1:20 P). Postautalványon több hónapra előre is beküldhető az ár, de csekket is mellékelhetünk.

Cím: „Katolikus Alföld“, kiadóhivatala. Szeged, Dugonics tér 12.

Nem lehetséges ez nálatok is? ●

Legényegylet, mint a falut mozgató lélek

Valamikor a **búzaszentelés**kor kitódult a mezőrea falu apraja-nagyja. Mostanában már csak 10—20 anyóka tartja ezt a főszegees szép ősi szokást. Lassankint el-fajul a magyar!

Melyik vidéken akad az első legényegylet, mely ismét a magyar falu ünnepévé teszi a búzaszentelést? A kezdeményezőké lesz a dicsőség, ha majd 10 év múlva az egész ország ünnepnek tekinti Szent Márk reggelét!

Legnehezebb és legnagyobb munka az **aratás**. Nem volna szívét-lelket erősítő szertartás, ha az előző napon, mielőtt a kérgees kezek belesuhintják a kaszát a vetésbe, megáldanák a kaszákat, sarlókat és főleg azokat, kik a szerszámot Jézus nevében forgatják.

Melyik legényegylet lesz elég bátor, hogy a szent magyar szokásokat ezzel is megszorítsa?

Beszéljünk-e arról, hogy a legszebb szokás a betakarulás utáni **arató-ünnepség**. Mikor gazda és munkások énekszóval, kaszával felvonulnak a templomba. A kaszát sarlót kívül hagyják, de beviszik a kalászból, mezei virágokból font koszorút, a „Jézus-kévé” és felajánlják Istennek.

Sok helyen él ez a szép szokás, de nem tudná még szebbé tenni a Legényegylet?

Hát a szürettel nem lehetne hasonló kezdeni?

Gyűjtőláda, amelybe nem leveleket dobnak.

Egyik alföldi faluban nemcsak a mindennapi munka s nem is csak a vasárnapi vagy esti korcsma és kártya érdekelte a legényeket, hanem az életnek száz meg ezer kérdése is. A legényegylet elnöke észrevette, hogy négy szemközti sem, de különösen a többiek előtt nem szívesen kérdezetnek a legények. Felállított tehát egy gyűjtőládát, amelybe cédulára írva, név nélkül bedobták a kérdéseket. A gyűléseken az elnök ur megfellelt rájuk. Aki okosat kérdezett, annak mindenki örült. Akí bután kérdezett, azt személye szerint nem tudták kinevetni.

„Hiába halványítjuk a gyapotot és keményítjük az acélt, ha sohasem gondolunk arra, hogy egy emberi lelket megerősítsünk.”
Prohászka

LEGÉNYNAP

KISZOMBORON

Augusztus 15-én, a templomuk búcsújának ünnepén rendezték meg a kiszomboriak jólsikerült legény-napjukat a szegedi és vidéki egyletek bevonásával. Már kora reggel megmozdult az egész vidék. Gyalog, biciklin, kocsin tódult Kiszombor felé száz és száz legény, leány és ember.

A parkban lélekemelő nagymise volt. Több ezernyi tömeg helyezkedik el a százados fák alatt. A helybeli legények pompás énekkara vezet a méltóságosan, majd lelkesen feltörő közös éneket.

Szentmise után ott mindjárt a parkban megkezdődik az egész környékről összesereglett Legényegyletek diszgyűlése, melyre megérkezik a Püspök Ur Öccellen-ciája is. Napbarnított legények állják körül az emelvényt;

tudják, hogy az ő ügyükről van szó, az ő kulturális és erkölcsi megízmosodásukról.

Kleitsch Mátyás esperes plébános bevezető szavai után P. Kerkai lép az emelvényre. Tüzes szavakkal szól az új ifjúsághoz. Megmutatja az utat, mely egyenes folytatása az országépítő Szt. Istvánok, Szt. Lászlók és Széchenyiek útjának. A következő előadó dr. Farkas György. Szavai gyujtanak. A legényegyletek szociális és kulturális munkáiról beszél. Szinte félelmetesen súlyos igazságok feszülnek mondataiban, amelyeket a nagy szociális pápák tekintélye fedez.

Most Pintér József központi legényegyleti elnök lép a nagyszámu hallgatóság elé s az anyák és leányok feladatairól beszél. Meggyőző szavakkal bizonyítja be, hogy az ország jövője az ő kezükbe van letéve.

A lelkes hangú diszközgyűlést Kegyelmes Püspök Atyánk szavai zárják be. Mi biztató büszkeséggel látjuk, hogy mily szerető figyelemmel kíséri mozgalmunkat s mily sokat vár tőle.

Délután a hatalmas sportpályán mérték össze erejüket és tudásukat a legényegyletek kiküldött atlétái. A könnyű atlétika minden számában folyt a kemény küzdelem. A nagy tribünt és állóhelyeket tekintélyes tömeg lepte el s hangosan szurkolt a bajnokoknak.

A versenyek végén szabadtéri bemutató következett. Szavalatok és zeneszámok, gyönyörű magyar-ruhás diszpalotás és toborzó váltogatták egymást. Közben a fuvószeneke kemény indulókat játszott. Az ünnepélyes díjkiosztás már a késő délutáni órákra húzódott.

Éljen minden rendező és résztvevő! Az első nagy vidéki megmozdulás után jöjjön a folytatás!

A mi két októberünk, amelyről minden magyarnak tudnia kell

Az egyik október gyászos, de a szabadság szeretetével és büszkeséggel tölt el minden magyart. Október 6, aradi 13, emlékezetes számok!

A másik október hallatára lekonyul az önérzetes magyar fej, most az őszirózsás, országcsa'ó forradalom ebek harmincadjára juttatta az ezeréves hazát és zsványbandát ültetett Szent István trónjára.

1918 októberét Mohi-pusztá és Mohács mellé sorozza az eljövendő ezer esztendő magyar történelme.

1919-ben Budapestet öt tagú direktórium irányította. Testvér, tudod, hogy mind az öt zsidó volt? Tudod, hogy 45 népbiztos közül 32 zsidó akadt? Testvér, tudod ki az Szamuelli, a forradalmi csöcselék hőse? Huszonhárom éves nyíregyházi születésű zsidó ujságró. A vérszomjas fenevad, aki százával küldte vérpadra a magyart, aki csak páncél-vonatban érezte hőnek magát; tudod, hogy másfél óráig „küzdött a fronton és gyáván megadta magát? Ez a hiéna-ivadék volt Magyarország mindenható ura, aki gögös mindenhatóságában azt mondta: „Szeretnék a Duna-Tisza között olyan sirt ásatni, amelybe betemethetném az Alföld minden parasztját.”

Azután a másik dicső Kun Béla! Azelőtt Khón. Aki legjobban lengette a szabadság zászlaját, tudod mit mondott a tudatlan elkábitott magyar munkásokból toborzott terror fiuknak? „Ne féljete a vértől! Vér nélkül nem lehet dolgozni! Vér nélkül nincs terror és terror nélkül nincs diktatura.” Az angol Nicolson így írja le a „Hős” külsejét: „Alacsony, köpcös, puffadt, durva arcvonásairól leritt az élvezetvágy... Gyáva volt, aki válságos pillanatokban krétafahér arccal kapkodott segítség után és

— Böhm állítása szerint — *rendesen sirvafakadt*. „Ime ez a második diszpéldánya az őszirózsás forradalomnak.

És a többiek, akik véres kézzel tétek emlékeztetése az októberi forradalmat vajjon kik voltak? Felsoroljam a „hős magyarok“ nevét? *Varga, azelőtt Weisz Jenő* kereskedelemügyi pénzbiztos; hadügyi nézbiztos *Pogány József, azelőtt Schwarz* volt; *Vágó Béla, azelőtt Weisz*; *Alpár Gyula, azelőtt Adler Mózes*; a közoktatás élén *Kunfi* elvtárs állott, *azelőtt Kunstetter* névre hallgatott; viszont a későbbi hadügyi népbiztos *Szántó*, *azelőtt Schreiber Béla*. A pénzügyi tárcánál *Lengyel* elvtárs ült, *azelőtt Lefkovic*s; külügyi népbiztosunkat *Agostont* pedig előzőleg *Augenstein Péternek* hívták. Melléjük sorakozik még: *Kalmár (Khón)*, *Szabados (Freistadt)*, *Kelen (Klein)*, *József* stb. így folytathatnék végnélküli listát, akik akkor „önzetlenül harcoltak a magyar nép szabadságáért.“

És tudjátok-e kinek köszönhetjük az idegen hordák beözönlését? Megmondom. 1918 november 2-án *Linder*, ez a felfuvalkodott tacskó, telefonon felhívta a királyt, hogy a magyar csapatok fegyver-letételére vonatkozó parancsot adja ki. A király megtagadta, mondván „nem vállalhatom a felelőséget a történelem előtt“ *Linder* erre az felelte, hogy majd vállalják ők!

Mikor számot kellett volna adniok a nemzet előtt, jól felpakolva megszöktek, s minket itt hagytak vérba-sárba tiporva, hadd pusztuljunk el!

Megfogyva is, megtörve is, de akarjuk az életet és esküszünk, hogy kumbélás, októberes zsványok reánk többé nem ülnék. Ennek az eskünek rendületlen beteljesítője legyen a Katolikus Legényegylet, a magyar dolgozó fiatal-ság igazi képviselője!
(U. J.)

ILLIK—NEM ILLIK.

Szóval ott hagytuk abba, Gábor, hogy a tornácon vagy. Mielőtt a szobába lépnél még a következő tanácsokat adhatom:

Nyitott ernyővel ne igyekezz az ajtón bejutni. Ez úgy se fog sikerülni, Gábor. Még ha háttal mész az ajtó felé, Gábor, akkor sem. Legokosabb, ha szépen letesz a tornác sarkába az ernyőt. *Ha eső volt, akkor nyitva tedd le*, mert *NEM ILLIK* vizesen falnak támasztani. *Kalapodról, kabátodról a havat még idejében*, tehát szintén még a tornácon, *rázd le*. A hó t. i. a meleg szobában hamarosan olvadni kezd és víz tócsa lesz körülötted. Ez esetben pedig a háziasszony, no meg a szobalány is, aki padló rongygyal járhat utánad, ismét csak a csudába kívánnak, Gábor. *Kalapod, kabátod a fogásra akaszd*. Semmi esetre se igyekezz azokat az előszoba sarkába rakni. Még akkor sem, ha a holmik már nem éppen újak volnának. *NEM ILLIK*, Gábor. Könnyen megeshetik, hogy a sarokban heverő holmikon a kutya, vagy a macska üti fel a tanyáját, míg te a háziakkal beszélgetsz. Ez pedig igen kellemetlen lehet, Gábor.

Ha ezekkel az előkészületekkel már készen vagy és még mindig nem jelenkezne a háziak, *ne türelmetlenkedj*, Gábor. *Ne köhögj, ne krakogj, ne fujd az orrod*, hogy a szomszédok is meghallják és főleg *ne dobogj*, Gábor. *NEM ILLIK*. Szépen kopogj az ajtón és nyiss bátran a szobába, ha erre engedélyt kaptál a bentiektől. Kopogás előtt nem kell meghajtanod magad, de *ILLIK* tisztességesen köszönni, mikor a szobába beléptél, Gábor.

Magunk között

(Döfi hírek)

A magyarországi Kat. Legényegyletek első bajnokát, vitéz *Pintér Józsefet*, a Kat. Legényegyletek Orsz. Szövetségének főtisztjét 25 éves papi jubileuma alkalmával mély tisztelettel üdvözljük. Csaknem egy negyedszázadon át hordozta és vitte győzelemre a legényegyleti lobogót. Kívánságunk az övével találkozni, mikor azt kérjük Istentől: száz és ezer munkásszívét hódítsa meg az igazság Királyának, Krisztus országának!
Legényegyleti elnökök kongresszust tartottak

aug. 29-én Szegeden. Csanádegyházmegye egész területéről gyűltek össze az érdeklődőkkel együtt mintegy negyvenen. Élénk hangulatban vitatták meg az eddigi sikerek vagy sikertelenségek titkait és a jövő célkitűzéseiről folyt a tárgyalás. A csanádi Püspök úr személyesen is adott igen értékes irányelveket.

Szeged-Aigner-telep külvárosi rész is megalakította Szenthelyi István elnök úr vezetése alatt a Legényegyletet és a Napsugár-klubot. Alelnök Hulmann Sándor, első dékán pedig a szervezésben fáradságtalan Putolczky József. Gratulálunk ahhoz a pezsgő élethez, amellyel eddig is megnyerték az egész telep rokonszenvét.

Szeged-Rökusi Egyletünk fiatalos lendülettel dolgozik. A jóságos szívű Szenthelyi elnök atya köré örömmel gyűlnek a fiúk s Fábán dékán őket is, más egyletbelieket is fel-fel tüzei a Kolping eszmék iránt. A Napsugár-klub finomlelkűségére mutat, hogy megta-karított fiilléreiből állandóan díszíti a rökusi templom Szt. Család oltárát.

Ujszeged és Somogyitelep minden dícséretet megérdemel a nyári szezonban is. Amilyen küzdelmes volt a megalakulás, olyan gyümölcsöző most az élet. **Ujszeged** az utóbbi hónapokban 3 műkedvelőt, 1 teadélután rendezett s jelenleg szüreti bála készülnek. **Somogyitelepiek** pedig gyönyörű előadás keretében búcsúztatták elnökatyjukat Ft. Horváth Gyulát, ki minden állomáshelyén virágzó Legényegyletet hagy maga után. A nagyszámú közönség nem is fért be a díszterembe.

Mindebből látni, mennyire nincs igaza annak, aki a mi drága ifjúságunkat kommunistának kiáltja ki. Aki az ifjúságon nem segít, csak leszólja, megveti, az legnagyobb forradalmár, mert növeli a keserűséget, mely előbb, utóbb robbanni fog!

Halló! Itt Műsorközpont! A lejátszott színdarabokat sürgősen kérjük vissza!

V. B. Cs.-apáca Verse nagyon szép gondolatokat tartalmaz. Ha a verselési forma még javul, örömmel közöljük.

SPORT

Az 1936 augusztus 27-én tartott sport-gyűlés a Kolping-bajnokság első fordulóját a következő mérkőzésekkel és eredményekkel zárta le:

N é v	A.	B.	F.	M.	R.	S.	U.	BIKE	Pont
Alsóváros	...			1:1	*1:1			10:0	
Belváros		...		1:2			6:0		
Felsőváros			...	0:6			0:2	12:1	
Móráváros	1:1	2:1		...	1:1	2:5	0:0	8:1	
Rókus	1:1		6:0	1:1	...				
Somogyi-telep	2:3			5:2		...	0:0		
Ujszeged		0:6	2:0	*0:0		0:0	...	3:1	
B. I. K. E.	0:10		1:12	1:8			1:3	...	

A csillagozott eredmény két pontját az illető csapat nyerte, ahol a jelzés van. Óvás vagy visszalépés miatt.

A visszalépet csapatok pontjait az ellenfél kapja meg 0.0 gólaránnyal.

Ujszeged—Alsóváros mérkőzés ügye még nincs lezárva, tekintettel arra, hogy a gyűlésen Alsóváros kiküldöttje nem jelent meg.

A második forduló előkészítésére a gyűlés 2—2 egyleti megbízott kijelölését helyeselte, akik a tél folyamán készítik az új alapszabályokat és a bajnokság második fordulójának ügyét elrendezik.

Danner Mihály

csemege és borkereskedése
SZEGED, Széchenyi-tér 7.

Alapított: 1888.

Telefon: 1078.

A legolcsóbb beszerzési forrás, **lúszér és csemege**
árakban saját borpincészetének gyöngyével.

Különleges író és írógépasztalokat, iratszekrényeket, kartotekdobozokat és szekrényeket, irodai és iskolaiszereket, versenyen kívüli minőségben és árban gyárt

Wirth és Rengey

írógép és irodaberendező
vállalat asztalosárugyára

Speciális töltőtoll üzlet és javító műhely.

Férfi, női kalapok és
nyakkendők legolcsóbban
beszerezhetők

KNITTEL KONRAD

cégnél. Alakításokat vállalunk. **Kárász-utca 5.**

Minden este 6 óra után kaphatja Szegeden 4 fillérért a

budapesti UJ NEMZEDÉK

keresztény riportlapot.

DUGÁSZ

FEST, TISZTÍT

Üzlet: Károlyi-u. 3. Üzem: Tápéi-u. 7/b

KATOLIKUSOK

vásárlásnál, rendelésnél **pártoljátok**
az itt felsorolt szegedi cégeket, itt kapjátok a legjobbat és legolcsóbbat!

Butorcsarnok: Asztalosmesterek Butorcsarnoka
Szendrényi Géza és Tsa. Dugonics-tér 11. sz.

Fehérneműek és vászonkereskedés Csonka család vőfélyboltja Klauzál-tér 9.

Cipész. Kocsárdi (Kleinesszel) Ferenc, Gr. Apponyi u 18
Írógép: Wirth és Rengey, Széchenyi-tér 5.

Kézimunka: Fáy Margit, Tisza-L. körut 57.

Órás, ékszerész: Csury Ferenc, Kárász- u. 16.

Ruhaáruház: Szécsi Ferenc, Csekonics-u. 4

Vasáruk: Farkas Imre vaskereskedés Szeged, Valéria-tér 13.

Diáksapkák, magyaros iskolaruhák, ruházisnorzatok, cserkészfelszerelések szaküzlete. Zárda részére paszományok P 4.50

KRIER SZEGED, Klauzál-tér 5

A Fogadalmi Templom toronyórájának tervezője, készítője

CSÚRY FERENC

óra, ékszer és rádió szaküzlet

SZEGED, KÁRÁSZ-UTCA 16. sz.

Toronyóra készítés és javítás!

Alapítva 1911. Telefon: 28-69.

Felelős szerkesztő:
vitéz Máriaöldy Márton dr.

Felelős kiadó:
Zehntbauer János

Szegedi Uj Nemzedék Lapv. Rt.
Felelős üzemvezető: Arady Lajos

Szerzett már előfizetőt a Katolikus Alföldnek?